

Centrepiece - the triumph of Bacchus

Metalwork Collection

Accession Nr.:	E 60.13
Artist/Maker:	Drentwett, Abraham (1614 - 1666)
Inscription:	AD (Seling 1980, III. : Nr 1507); augsburgi városjegy (fenyőtohoz) Seling III. 1507/i; Seling II. 465. kép; III. Nr. 1507/i Ej. -ben: Rosenberg I. 597/f
Materials:	ivory; pearl; precious stone; silver
Techniques:	carved; cast; champlevé enamel; chased; chiselled; gilded
Dimensions:	height: 27,3 cm length: 36 cm width: 17 cm

Several paintings testify to the abundance and richness of royal and aristocratic table decorations in the 17th century. Apart from an abundant supply of food and drinks, beautiful centrepieces and other decorations were requisites, which, because of their artistry also contributed to the culinary pleasures. One of these artfully sophisticated pieces is the present centrepiece. Here, the carriage resembles a dragon, and the carved ivory figures represent characters from classical mythology. The plump child sitting on a barrel is Bacchus, god of wine and intoxication, while the beautiful naked female figure in front of him is Venus, the god of beauty and love. The appearance of the two figures together is a highly ingenious and inventive solution, making a veiled, yet unmistakable allusion to a mischievous epigram popular in the Baroque period: “*Sine Baccho... friget Venus,*” which had its contemporary Hungarian formulation, specifically stating that “Without Bacchus, as the wine runs out, Venus cools off”. According to written sources, this object was commissioned by one of the great Hungarian patrons and collectors, count Ferenc Nadasdy (1623–1671), from the famed Augsburg goldsmith, Abraham I. Drentwett (1614–1666), who often worked for him and other Hungarian commissioners. In 1670, the treasury of Ferenc Nadasdy was confiscated by the ruler, Emperor Leopold I (1657–1705), and taken to Vienna. Along with a few other pieces, this splendid table ornament was transferred from the Habsburg Schatzkammer to the treasury of Pal Esterhazy (1635–1713) in 1690.

Literature

- szerző: Dr. Horváth Hilda: *Nemzeti kincstárunk, az Esterházy hercegi kincstár 20. századi története.* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2014. - 17 A, 17 B kép
- Szerk.: Szilágyi András: *Műtárgyak a fraknói Esterházy-kincstárból az Iparművészeti Múzeum gyűjteményében.* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2014. - Nr. I.18. (Szilágyi András)
- Szerk.: Horváth Hilda, Szilágyi András: *Remekművek az Iparművészeti Múzeum gyűjteményéből. (Kézirat).* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2010. - Nr. 64. (Szilágyi András)
- Szerk.: Szilágyi András: *Esterházy-kincsek. Öt évszázad műalkotásai a hercegi gyűjteményből.* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2006. - Nr. 105. (Szilágyi András)
- Szerk.: Pataki Judit: *Művészet és Mesterség. CD-ROM.* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1999. - fém 73.
- Szerk.: Lovag Zsuzsa: *Az Iparművészeti Múzeum. (kézirat).* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1994. - Nr. SZ/94.
- szerző: Szilágyi András: *Az Esterházy-kincstár.* Helikon Kiadó, Budapest, 1994. - kép
- Szerk.: Szilágyi András, Péter Márta: *Barokk és rokokó. Az európai iparművészet stíluskorszakai.* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1990. - Nr. 3.10. (Szilágyi András)
- Szerk.: Szilágyi András: *Szvetnik Joachim ötvösművész-restaurátor mestermunkái: Válogatás az Esterházy-gyűjteményből.* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1987. - Nr. 4.
- a kiállítást rendezte: Ács Piroska: *Augsburgi barokk ötvösmunkák.* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1984. - Nr. 20.
- Theuerkauff Christian: *Fragen zur Ulm Kleinplastik im 17./18. Jahrhundert - II. Zu Johann Ulrich Hurdter (1631/32-1716?).* *Alte und moderne Kunst*, 29. évf./192-193. füzet. 1984. - 31. kép

- Szerk.: Galavics Géza: A fraknói Esterházy kincsek a történelmi források tükrében. *Magyarországi reneszánsz és barokk. Művészettörténeti tanulmányok*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1975. - és 22. kép (Héjjné Détári Angéla)
- Katona Imre: A fraknói kincsek - I. rész *Soproni Szemle*, 28. évfolyam 3. szám. 1974. - kép
- Katona Imre: A fraknói kincsek -II. rész *Soproni Szemle*, 28. évfolyam 4. szám. 1974. - p. 26.
- Szerk.: Radocsay Dénes, Farkas Zsuzsanna: *Az európai iparművészet remekei. Száz éves az Iparművészeti Múzeum 1872-1972*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1972. - Nr. 193. (téves ltsz.mal)
- főszerkesztő: Weiner Mihályné, Jakabffy Imre: Augsburgi díztál a vezekényi csata emlékére. *Az Iparművészeti Múzeum Évkönyvei XI*, 1968. Népművelési Propaganda Iroda, Budapest, 1968. - 17. kép (Héjjné Détári Angéla)
- Katona Imre: Az Esterházy-kincsek. *Rajztanítás*, 7. évf. 5. szám (1965). 1965. - és képe
- Somogyi Árpád: *Ötvösművek, ékszerek és az Esterházy kincs. Kiállítás az Iparművészeti Múzeumban*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1963. - 14. kép
- szerző: Philippowich Eugen: *Elfenbein. Ein Handbuch für Sammler und Liebhaber*. Klinghardt & Biedermann Verlag, Braunschweig, 1961. - p. 147.
- Szerk.: Györgyi Kálmán: Esterházy-műkincsek az Iparművészeti Múzeumban. *Magyar Iparművészet XXIII. évfolyam*, 23. (1920). Országos Magyar Iparművészeti Társulat, Budapest, 1920. - p. 10. (Dr. Végh Gyula)
- *Katalog der grossen Goldschmiedekunst-Ausstellung im Palais Schwarzenberg Wien*. Verlag des Comités der grossen Goldschmi, Wien, 1889. - Nr. 370

